

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра німецької філології**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету іноземної філології
/Рошко М.М./
« *02* » *листо* 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОРІВНЯЛЬНА ЛЕКСИКОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТА НІМЕЦЬКОЇ МОВ

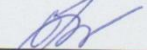
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.043 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
Освітня програма	Німецька мова та література
Статус дисципліни	Переклад
Мова навчання	обов'язкова німецька

Робоча програма навчальної дисципліни «Порівняльна лексикологія української та німецької мов» для здобувачів вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.043 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька освітньої програми Німецька мова та література. Переклад

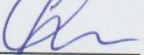
Розробник: Гвоздяк О.М., кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри німецької філології

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
німецької філології

протокол № 12 від «30» червня 2021 р.

Завідувач кафедри Гвоздяк О.М.

Схвалено науково-методичною комісією факультету іноземної філології
протокол № 7 від «30» 06. 2021 р.

Голова науково-методичної комісії Синьо В.В.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	3-й	4-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
	6-й	7-й, 8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 48	Лекції:	
	26	2/10
	Практичні (семінарські):	
	16	-
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	48	78

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Порівняльна лексикологія української та німецької мов» є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних основ та базових понять лексикології у зіставленні мовних універсалій, виявленні типологічних ознак у лексичних системах німецької та української мов, а також формування у майбутніх фахівців основ наукового мислення з перспективою використання набутих знань в практичній діяльності.

Вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ЗК-1. Критичність та самокритичність. Думати науковими термінами, формулювати завдання, збирати мовні дані, аналізувати їх та пропонувати рішення.

ЗК3 Працювати самостійно, виявляти ініціативу та керувати часом. Здатність організувати комплексні завдання протягом певного періоду часу та представляти результат вчасно.

ФК-1.1. Розуміння структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК-1.2. Володіти базовими знаннями про мову як особливу знакову систему, її природу й функції, про генетичну й структурну типологію мов світу; фонетичний, граматичний та лексичний рівні мови, а також їхній прагматичний (функціональний) потенціал.

ФК-2.1. Вільно використовувати основний лексичний фонд основної та другої іноземних мов.

ФК-2.2. Використовувати широкий спектр граматичних конструкцій, розпізнаючи тонкі граматичні прийоми та значення, передані як імпліцитно, так і експліцитно.

ФК-2.3. Мати практичні навички досліджень лексики, особливостей словотвору німецької мови.

ФК-2.5. Мати системні знання про історію та розвиток німецької мови.

ФК-3. Здатність знаходити та використовувати інформацію з різних джерел (електронних, письмових й усних).

ФК-4. Здатність використовувати відповідну термінологію та способи вираження в усній та письмовій формах іноземною мовою.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Порівняльна лексикологія української та німецької мов» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми:

ОК 12	Загальне мовознавство
ОК 15	Німецька мова (практичний курс)
ОК 16	Теорграматика німецької мови
ОК 19	Історія німецької мови
ОК 21	Лінгвокраїнознавство німецької мови

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми, вивчення навчальної дисципліни «Порівняльна лексикологія української та німецької мов» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Навички управління інформацією.	ПРН-2
Дослідницькі навички.	ПРН-3
Базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій.	ПРН-6
Базові знання в галузі, необхідні для освоєння загальнопрофесійних дисциплін.	ПРН-8
Розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і відносно природи (принципи біоетики).	ПРН-9
Професійно профільовані знання в галузі лексикології, теоретичної фонетики і	ПРН-10

граматики іноземної мови.	
Професійно профільовані знання в галузі історії германських мов та лінгвокраїнознавства.	ПРН-11
Професійно профільовані знання в галузі філології та перекладу.	ПРН-12

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті після опанування навчальної дисципліни «Порівняльна лексикологія української та німецької мов»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Уміння ефективно працювати з інформацією; добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. Уміння опрацьовувати наукові джерела та робити порівняльний аналіз лексичного складу німецької та української та мов.	ПРН-2
Володіння базовими знаннями в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій. Уміння самостійно створювати презентації та застосовувати сучасні мультимедійні програмні засоби та інформаційні системи у практичній діяльності.	ПРН-6
Уміння застосовувати базові знаннями фундаментальних наук в обсязі, необхідному для освоєння загальнопрофесійних дисциплін.	ПРН-8
Володіння навичками розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і відносно природи (принципи біоетики).	ПРН-9
Уміння використовувати на практиці академічні знання та практичні професійні уміння з лексикології, теоретичної фонетики та граматики німецької мови.	ПРН-10
Володіння професійно профільованими знаннями з історії германських мов та лінгвокраїнознавства.	ПРН-11
Уміння застосовувати на практиці професійно профільовані знання в галузі німецької філології та перекладу.	ПРН-12

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Порівняльна лексикологія української та німецької мов» є: поточний контроль на практичних (семінарських) заняттях, реферати з презентаціями, тематичне тестування, контроль результатів опанування тем і виконання завдань, запланованих у межах самостійної роботи; підсумковий контроль, що здійснюється у формі модульної контрольної роботи та екзамен, який проводиться в усній формі.

Методами навчання дисципліни є:

- лекція;
- пояснювально-ілюстративний метод;
- інтерактивний метод;
- практичне (семінарське) заняття.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усна або письмова (групове та індивідуальне опитування, тематичне тестування).

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	50	100
10	15	15	10		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	50	100
10	10	5	10	5	5	5		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	3	30	5	25
Тестування при тематичному оцінюванні	2	10	3	15
Реферат	1	5	1	5
Презентація	1	5	1	5
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

З навчальної дисципліни «Порівняльна лексикологія української та німецької мов» проводяться письмово дві модульні контрольні роботи згідно з розкладом модульних контролів, визначених навчальною частиною в межах годин, які відведені на практичні (семінарські) заняття. До початку модульної контрольної роботи студенти мають мати поточні підсумкові бали за практичні (семінарські) заняття та самостійну роботу.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти поточного оцінювання (включно із виконанням завдань практичних (семінарських) занять, тематичного тестування, рефератом та його презентацією) та самостійної роботи є досягнення здобувачем освіти не менше 50% балів від загальної кількості запланованої за конкретною темою. Конкретна максимальна кількість балів подається у таблицях розподілу балів, які отримують здобувачі за модуль та за окремі види навчальної роботи.

Модульна контрольна робота складається з двох теоретичних питань (по 10 балів) та 30 тестів (по 1 балу).

Невиконані завдання, а також неявка на модульну контрольну роботу оцінюється в 0 балів незалежно від причини невиконання (неявки).

Сумарна оцінка (від 0 до 100 балів) виставляється у відомість модульного контролю. Модуль зараховується, якщо сумарний бал складає не менше 60 балів і зараховано всі види робіт, які є складовими даного модуля.

Здобувач вищої освіти, який не з'явився на модульну контрольну роботу, або ж його модульна оцінка складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний скласти (перескласти) модуль до початку підсумкового контролю у строки, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

За результатами модульного контролю визначається підсумкова рейтингова оцінка. Екзаменаційна оцінка визначається в залежності від рейтингового балу, або балів за екзамен.

До складання екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, у яких підсумкова модульна оцінка за семестр становить не менше 35 балів і яким зараховано всі види робіт з цієї навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти, підсумкова рейтингова оцінка якого складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний покращити її до початку підсумкового семестрового контролю під час чергування викладача на кафедрі у строки, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету. Інакше здобувач не допускається до екзамену і у нього виникає академічна заборгованість.

Екзамен з навчальної дисципліни «Лексикологія німецької мови» здобувач вищої освіти може не складати, якщо він успішно пройшов модульні контрольні роботи та його влаштовує підсумкова модульна оцінка. Здобувачі вищої освіти, підсумкова модульна оцінка яких становить від 35 до 59 балів, екзамен складають обов'язково. Здобувач освіти може підвищити на екзамені рейтинговий бал, при цьому, за результатами складання екзамену оцінка не може бути менша за підсумкову модульну оцінку, яку він отримав за результатами модульного контролю.

Екзамен проводиться в усній формі. На екзамен виносяться теоретичні питання в обсязі навчального матеріалу. Оцінювання результатів навчання на екзамені здійснюється за 100-бальною шкалою. Оцінка за екзамен вноситься у відомість обліку успішності.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерій оцінювання підсумкового контролю з дисципліни

- «**відмінно**» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який виявив всебічне і глибоке знання програмового матеріалу, вміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїв основну і ознайомився з додатковою літературою, розуміє взаємозв'язок головних понять дисципліни та їх значення для майбутньої професії;

- «**добре**» (82-89 балів, В) заслуговує студент, який виявив повне знання програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу рекомендовану програмою, виявив систематичний характер знань з дисциплін і здатний до самостійного доповнення, але під час відповіді допустив деякі неточності;

- «**добре**» (74-81 бал, С) заслуговує студент, що виявив не цілком повне знання програмного матеріалу, не завжди успішно виконує передбачені програмою завдання, частково засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою, виявив не систематичний характер знань з дисциплін і не завжди здатний до їх самостійного доповнення і під час відповіді допускає деякі неточності;

- «**задовільно**» (64-73 бали, D) заслуговує студент, що виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за професією, вміє виконувати завдання, передбачені програмою, знайомий з основною рекомендованою літературою. Як правило, дана оцінка виставляється студентам, що допустили помилки у відповіді на екзамені та при виконанні екзаменаційних завдань, але які володіють необхідними знаннями для їх усунення за допомогою викладача;

- «**задовільно**» (60-63 балів, E) заслуговує студент, що виявив часткове знання основного програмового матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за професією, не завжди вміє виконувати завдання, передбачені програмою, знайомий лише частково з основною рекомендованою літературою. Як правило, дана оцінка виставляється студентам, що допустили грубі помилки у відповіді на екзамені та при виконанні екзаменаційних завдань, але які частково володіють необхідними знаннями для їх усунення за допомогою викладача;

- «**незадовільно**» (35-59 балів, FX) виставляється студенту, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань;

- «**незадовільно**» (0-34 балів, F) виставляється студенту, який не виконав навчальну програму, має фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити теоретичні питання і виконати практичні завдання, не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Порівняльна лексикологія як наукова і навчальна дисципліна. Проблема слова. Семантична структура слова. Парадигматичні відношення в лексиці

Тема 1. Порівняльна лексикологія як наукова і навчальна дисципліна

Предмет та завдання порівняльної лексикології Структура словникового складу німецької та української мов: стабільні й рухливі елементи лексики.

Тема 2. Проблема слова

Слово і його значення. Слово і поняття: спільне та відмінне. Лексичне значення слова і його структура. Мотивація слова. Внутрішня форма слова. Етимологічна характеристика словникового складу німецької та української мов.

Тема 3. Семантична структура слова

Полісемія і семантична невизначеність. Полісемія і моносемія. Полісемія та омонімія в німецькій та українській мовах.

Тема 4. Парадигматичні відношення в лексиці

Типи лексичних мікросистем. Синонімія та антонімія в німецькій та українській мовах. Теорія семантичних полів.

Модуль 2

Змістовий модуль 2. Шляхи збагачення словникового складу мови. Структура словникового складу української та німецької мов. Лексикографія

Тема 5. Зміна значення слова

Зміна значень слів як один із шляхів розвитку та якісного збагачення словникового складу. Причини зміни значення слів: екстралінгвістичні та лінгвістичні. Основні типи зміни значення слів у німецькій та українській мовах: розширення значення, звуження значення та різноманітні види переносу значення – метафора, метонімія. Евфемізми. Шляхи розвитку нових значень в словах.

Тема 6. Словотвір

Словотвір як один з найбільш продуктивних шляхів розвитку та кількісного збагачення словникового складу німецької та української мов. Дери́вація. Осно́во- і словоскладання. Конверсія. Творення складноскорочених слів. Парадигматичні відношення у словотворенні.

Тема 7. Запозичення

Лексичні запозичення в німецькій та українській мові. Типи запозичень. Джерело запозичень. Асиміляція запозичень. Пуризм.

Тема 8. Фразеологія

Сполучуваність лексичних одиниць. Поняття валентності. Класифікація фразеологізмів української та німецької мов. Парадигматичні відношення у фразеології.

Тема 9. Територіальна диференціація словникового складу української та німецької мов

Форми існування мови. Територіальна диференціація словникового складу української та німецької мов.

Тема 10. Соціальна диференціація лексичного складу української та німецької мов**Тема 11.** Історичний аналіз словникового складу мови

Історизми. Архаїзми

Тема 12. Лексикографія як лінгвістична дисципліна**6.2. Структура навчальної дисципліни**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	Денна форма						Заочна форма				
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі			
		лекції	практичні (семін.)	лабораторні	індивід. робота	самостійна робота		лекції	практичні (семін.)	лабораторні	індивід. робота
Модуль 1											
Змістовий модуль 1. Порівняльна лексикологія як наукова і навчальна дисципліна. Проблема слова. Семантична структура слова. Парадигматичні відношення в лексиці											
Тема 1. Порівняльна лексикологія як наукова і навчальна дисципліна	4	2				2	5	1			4
Тема 2. Проблема слова	8	2	2			4	9	1			8
Тема 3. Семантична структура слова	8	2	2			4	9	1			8
Тема 4. Парадигматичні відношення	8	2	2			4	9	1			8

в лексичі.												
Разом за змістовий модуль 1	28	8	6			14	32	4				28
Модульна контрольна робота № 1												
Разом за модуль 1	28	8	6			14	32	4				28
Модуль 2												
Змістовий модуль 2. Шляхи збагачення словникового складу мови. Структура словникового складу української та німецької мов. Лексикографія												
Тема 5. Зміна значення слова	8	2	2			4	7	1				6
Тема 6. Словотвір	12	4	2			6	12	2				10
Тема 7. Запозичення	8	2	2			4	7	1				6
Тема 8. Фразеологія	6	2				4	7	1				6
Тема 9. Територіальна та соціальна диференціація словникового складу української та німецької мов	7	2	1			4	7	1				6
Тема 10. Соціальна диференціація лексичного складу української та німецької мов	7	2	1			4	7	1				6
Тема 11. Історичний аналіз словникового складу мови.	8	2	2			4	7	1				6
Тема 12. Лексикографія як лінгвістична дисципліна	6	2				4	4					4
Разом за змістовий модуль 2	62	18	10			34						
Модульна контрольна робота № 2												
Разом за модуль 2	62	18	10			34	58	8				50
Екзамен												
Разом за семестр	90	26	16			48	90	12				78

6.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Проблема слова	2	-
2	Семантична структура слова	2	-
3	Парадигматичні відношення в лексичі	2	-
4	Зміна значення слова	2	-
5	Словотвір	2	-
6	Запозичення	2	-
7	Територіальна та соціальна диференціація словникового складу німецької та української мов	2	-
8	Історичний аналіз словникового складу мови	2	-
	Разом	16	-

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Предмет та завдання порівняльної лексикології. Структура словникового складу німецької та української мов: стабільні й	2	4

	рухливі елементи лексики.		
2	Слово і його значення. Слово і поняття: спільне та відмінне. Лексичне значення слова і його структура. Мотивація слова. Внутрішня форма слова. Етимологічна характеристика словникового складу німецької та української мов.	4	8
3	Полісемія і семантична невизначеність. Полісемія і моносемія. Полісемія та омонімія в німецькій та українській мовах.	4	8
4	Парадигматичні відношення в лексиці. Типи лексичних мікросистем. Синонімія та антонімія в німецькій та українській мовах. Теорія семантичних полів.	4	8
5	Зміна значень слів як один із шляхів розвитку та якісного збагачення словникового складу. Причини зміни значення слів: екстралінгвістичні та лінгвістичні. Основні типи зміни значення слів у німецькій та українській мовах: розширення значення, звуження значення та різноманітні види переносу значення – метафора, метонімія. Евфемізми. Шляхи розвитку нових значень в словах.	4	6
6	Словотвір як один з найбільш продуктивних шляхів розвитку та кількісного збагачення словникового складу німецької та української мов. Деривація. Осново- і словоскладання. Конверсія. Творення складноскорочених слів. Парадигматичні відношення у словотворенні.	6	10
7	Лексичні запозичення в німецькій та українській мові. Типи запозичень. Джерело запозичень. Асиміляція запозичень. Пуризм.	4	6
8	Фразеологія як один із найпродуктивніших шляхів збагачення словникового складу німецької мови. Класифікації фразеологізмів	4	6
9	Форми існування мови. Територіальна диференціація словникового складу української та німецької мов.	4	6
10	Соціальна диференціація лексичного складу німецької та української мов	4	6
11	Історичний аналіз словникового складу німецької та української мов	4	6
12	Лексикографія як лінгвістична дисципліна	4	4
	Разом	48	78

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: комп'ютер, мультимедійний проектор, інтерактивна дошка.

Програмне забезпечення: операційна система; пакет Microsoft Office; пакети завдань для модульного та підсумкового контролю; сервіси Google; система електронного навчання Moodle, інтерактивні платформи Kahoot, Quizlet.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Kühn I. Lexikologie. Eine Einführung. Tübingen : Max Niemeyer Verlag, 1994. 178 S.
2. Oguй O. D. Lexikologie der deutschen Sprache. Winnyts'a : Nowa knyha, 2003. 416 S.
3. Schippan Th. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. Tübingen : Max Niemeyer Verlag 1996. 306 S.
4. Білоус О.М. Порівняльна лексикологія (курс лекцій німецькою мовою): Навчальний посібник: видання 2-ге доопрацьоване та доповнене. Кіровоград : РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2013. 244 с.
5. Гінка Б.І. Лексикологія німецької мови. Лекції та семінари: Навчальний посібник /3-ге вид.,

- переробл. і доп. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010. 416 с.
6. Жижомо О. О. Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фразеологія: навч. посібник. Маріуполь : ПДТУ, 2017. 285 с.
  7. Король А.А. Порівняльна лексикологія німецької та української мов: практикум = Vergleichende Lexikologie der deutschen und ukrainischen Sprachen: Praktikum / навчально-методичний посібник для студ. ф-ту іноземних мов. Чернівці : Книги XXI, 2012. 80 с.
  8. Левицький В.В. Лексикологія німецької мови: посібник. Вінниця : Нова книга, 2014. 392 с.
  9. Лисиченко Л.А. Лексикологія сучасної української мови: Семантична структура слова. Х. : Вища школа, Вид-во при ХДУ, 1977. 114 с.
  10. Манакин В.Н. Сопоставительная лексикология. Київ : Знання, 2004. 326 с.
  11. Оніщенко Н.А. Конспект лекцій з порівняльної лексикології німецької та української мов: Навчально-методичний посібник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2008. 96 с.

Допоміжна література

1. Burger H. Phraseologie. Eine Einführung am Beispiel des Deutschen. Berlin : Erich Schmidt Verlag, 1998. 224 S.
2. Bußmann H. Lexikon der Sprachwissenschaft. 2 Aufl. Stuttgart : Kröner, 1990. 904 S.
3. Dornseiff F. Der deutsche Wortschatz nach Sachgruppen. Berlin : Walter de Gruyter & CO, 1961. 922 с.
4. Fleischer W., Barz I. Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache. 2., ergänzte Auflage. Tübingen : Max Niemeyer, 1995. 382 S.
5. Iskos A., Lenkowa A. Deutsche Lexikologie. 2. Aufl. L., 1963. 276 S.
6. Knipf-Komlósi E., Rada R.V., Bernáth Sc. Aspekte des deutschen Wortschatzes. Budapest : Bölcsész Konzorcium, 2006. 275 S.
7. Kosmann L.S. Deutsche Phraseologie. Übungsbuch. M. : Международные отношения, 1964. 254 S.
8. Lewkowskaja X.A. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. M. : Выс. шк., 1968. 319 S.
9. Lexikologie. Ein internationales Handbuch zur Natur und Struktur von Wörtern und Wortschätzen. Hrsg. von D.A. Cruse, F. Hundsnurscher, M. Job, P.R. Lutzeyer. 2 Halbbände. de Gruyter, 2002. 880 S.
10. Lutzeyer P. R. Lexikologie: Ein Arbeitsbuch. Tübingen : Stauffenburg, 1995. VIII. 167 S.
11. Palm Ch. Phraseologie. Eine Einführung. 2., durchges. Aufl. Tübingen : Gunter Narr Verlag, 1997. 130 S.
12. Römer Chr., Matzke B. Lexikologie des Deutschen. Eine Einführung. Tübingen : Narr, 2003. 226 S.
13. Rosen E.W., Kosmann L.S. Lexikologisches Praktikum der deutschen Sprache. M., 1963. 96 S.
14. Schläfer M. Lexikologie und Lexikographie. Eine Einführung am Beispiel deutscher Wörterbücher. Berlin : Erich Schmidt Verlag, 2002. 200 S.
15. Stepanowa M. D., Helbig G. Wortarten und das Problem der Valenz in der deutschen Gegenwartssprache. Leipzig : VEB Bibl. Inst., 1978. 214 S.
16. Ullman S. Semantik: Eine Einführung in die Bedeutungslehre. Frankfurt a. M. : S. Fischer, 1973. 401 S.
17. Wasserzieher E. Kleines etymologisches Wörterbuch der deutschen Sprache. Leipzig : VEB Bibl. Inst., 1975. 262 S.
18. Баран Я.А., Зимомря М.І., Білоус О.М., Зимомря І.М. Фразеологія: знакові величини. Навчальний посібник для студентів факультету іноземних мов. Вінниця : Нова Книга, 2008. 256 с.
19. Ващенко В.С. Українська лексикологія. Семантико-стилістична типологія слів. Дніпропетровськ : Вид-во ДДУ, 1979. 127 с.
20. Віталіш Л.П. Лексикологія німецької мови: Програма, тести та практичні завдання для самостійної роботи для студентів факультету іноземних мов денного та заочного навчання. Чернівці : Видавництво «Прут», 2007. 112 с.
21. Віталіш Л.П. Фразеологія німецької мови. Практикум. Львів : ПАІС, 2007. 140 с.
22. Волох О.Т. Сучасна українська літературна мова: Вступ. Фонетика. Орфоенія. Графіка і орфографія. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Словотвір. 2-е вид., перероб. і доп. Київ : Вища школа, 1986. 199 с.

23. Гвоздяк О.М. Порівняльна лексикологія української та німецької мов. Методичні рекомендації. Ужгород : Говерла, 2021. 40 с.
24. Городникова М.Д., Розен Е.В. Лексикологія сучасного німецького мови. М. : Просвещение, 1967. 167 с.
25. Гулыга Е.А., Розен Е.В. Старое и новое в лексике и грамматике немецкого языка. Л. : Просвещение, 1977. 160 с.
26. Девкин В. Д. Немецкая лексикография: Учебное пособие для вузов. М. : Высшая школа, 2005. 670 с.
27. Девкин В. Д. Практикум по лексикологии немецкого языка. М. : Высшая школа, 1962. 254 с.
28. Девкин В.Д. Занимательная лексикология. М.: Владос, 1998. 312 с.
29. Кійко С.В., Панчишина Т.А. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache: Навчальний посібник. Чернівці : Рута, 2007. 200 с.
30. Медведева Е.В. Лексикология немецкого языка: Лекции, семинары, практические занятия. Учебное пособие. М. : Книжный дом „ЛИБРОКОМ”, 2009. 448 с.
31. Ольшанский И.Г., Гусева А.Е. Лексикология: современный немецкий язык. М. : Академия, 2005. 416 с.
32. Розен Е.В. На пороге XXI века: новые слова и словосочетания в немецком языке. М. : Менеджер, 2000. 92 с.
33. Розен Е.В. Немецкая лексика : история и современность / Розен Е.В. М. : Высшая школа, 1991. 96 с.
34. Ролік А.В. Лексикологія сучасної німецької мови. Вид. 2-е, випр. й доп. Ніжин : НДПУ імені М. Гоголя, 2003. 154 с.
35. Степанова М.Д. Лексикология современного немецкого языка. М. : Academia, 2003. 256 с.
36. Шевелева Л.В. Лексикология современного немецкого языка. Курс лекций. М. : Высш.шк., 2004. 240 с.
37. Юханов О.С. Німецька лексикологія (лекції, тестові завдання, терміни). Deutsche Lexikologie: навчальний посібник для студентів спеціальності «Німецька мова і література». Київ : Ленвіт, 2008. 124 с.

СЛОВНИКИ

1. Agricola E. Wörter und Wendungen. Wörterbuch zum deutschen Sprachgebrauch. Leipzig : Bibliographisches Institut, 1977.
2. Augst G. Wortfamilienwörterbuch der deutschen Gegenwartssprache. Tübingen: Niemeyer, 1998.
3. Bünding K.-D. Deutsches Wörterbuch. Chur : Isis Verlag, 1966.
4. Bussmann H. (Hrsg.). Lexikon der Sprachwissenschaft. Stuttgart: Kröner, 2002.
5. Duden. Das große Fremdwörterbuch. Mannheim : Dudenverlag, 2000.
6. Duden. Das große Wörterbuch der deutschen Sprache in 10 Bänden. Mannheim: Dudenverlag, 1999.
7. Duden. Deutsches Universalwörterbuch. Mannheim : Dudenverlag, 2001.
8. Glück H. (Hrsg.). Metzler Lexikon Sprache. Stuttgart/ Weimar : Metzler, 2000.
9. Görner H., Kempcke G. Synonymwörterbuch. Leipzig : VEB Bibliographisches Institut, 1973.
10. Greil J. Wortprofi. Schulwörterbuch. Deutsch. Mannheim : R. Oldenburg Verlag GmbH, 1996.
11. Grimm J., Grimm W. Deutsches Wörterbuch. Leipzig / Stuttgart : Hirzel, 1965.
12. Großwörterbuch. Deutsch als Fremdsprache. Hrg. von Prof. Dr. D. Goetz, Prof., Dr. G. Haensch, Prof. Dr. H. Wellmann. Berlin – München: Langenscheidt Verlag, 1998.
13. Heinemann M. Kleines Wörterbuch der Jugendsprache. Leipzig : Bibliographisches Institut, 1990.
14. Kluge F. Etymologisches Wörterbuch der deutschen Sprache. Berlin / New York: de Gruyter, 2002.
15. Pfeifer W. (Hrsg.). Etymologisches Wörterbuch des Deutschen. München: DTV, 1995.
16. Röhrich L. Lexikon der sprichwörtlichen Redensarten. Freiburg u.a.: Herder, 1999.
17. Schemann H. Synonymwörterbuch der deutschen Redensarten. Straelen: Straelener Manuskript-Verlag, 1989.
18. Wahrig G. Deutsches Wörterbuch. Gütersloh : Bertelsmann Lexikon Verlag. 1991.
19. Wasserzieher E. Kleines etymologischen Wörterbuchs der deutschen Sprache. Leipzig: VEB Bibliograph. Inst., 1975.

20. Мюллер В. Великий німецько-український словник. К. : Чумацький Шлях, 2007.
21. Смолій М. Великий українсько-німецький словник у 2-х томах. Тернопіль: БОГДАН, 2018.
22. Степанова М.Д. Словарь словообразовательных элементов немецкого языка. М. : Русский язык, 1979.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н. р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н. р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)